

FACTORS AFFECTING PERSONAL FINANCIAL PLANNING FOR RETIREMENT OF THE PEOPLE OF GENERATION Y

Aethaya CHANAPAI¹ and Suthawan PRUKUMPAI¹

1 Faculty of Business Administration, Kasetsart University, Thailand; aethaya.c@ku.th (A. C.); fbusswp@ku.ac.th (S. P.)

Handling Editor:

Associate Professor Dr.Sukanya BURANADECHACHAI Bangkok Thonburi University, Thailand

Reviewers:

- 1) Adjunct Research Professor Dr.Shayut PAVAPANUNKUL Universitas Muhammadiyah Sinjai, Indonesia
- 2) Dr.Klangjai SANGWICHITR Prince of Songkla University, Thailand
- 3) Dr.Nattawut ROONGWONG MCU, Thailand

Abstract

This study aims to 1) study the financial fundamental knowledge and the level of personal financial plans for the retirement of the Generation Y population 2) compare the personal economic plans for the retirement of the Generation Y population based on different individual factors and 3) study the influence of the financial fundamental knowledge on the personal economic plans for the retirement of the Generation Y population. The sample group is the Generation Y population in Bangkok and its five adjacent provinces. The study discovered that 1) the financial fundamental knowledge of the Generation Y population is high and based on score, financial risk, inflation risk, and interest rate are the most knowledgeable areas respectively 2) the level of personal economic plans for the retirement of Generation Y population is high; based on score, the plan can be ranged respectively from self-investigation, study on the source of income during the retirement, strict plan execution, plan review and evaluation, and advanced retirement expenditure target calculation 3) individual factors that influence the different financial retirement plans in Generation Y with 0.5 statistical significance are level of education and income while sex, age, marital status, occupation, and expenses are not and 4) the fundamental knowledge that influences the personal financial retirement plan of Generation Y is the knowledge of inflation. The basic knowledge of financial risk does not pose any influence on financial planning.

Keywords: Financial Planning, Retirement, Generation Y

Citation Information: Chanapai, A., & Prukumpai, S. (2022). Factors Affecting Personal Financial Planning for Retirement of the people of Generation Y. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 11(2), 199-208. <https://doi.org/10.14456/jirgs.2022.23>

ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของ ประชาชนเจนเอเรชั่นวาย

เอธยา ชนะภัย¹ และ สุธาวลัย พฤกษ์อำไพ¹

1 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; aethaya.c@ku.th (เอธยา); fbusswp@ku.ac.th (สุธาวลัย)

บรรณาธิการผู้รับผิดชอบบทความ:

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิผู้พิจารณาบทความ:

1) ศาสตราจารย์กิตติเมธี (วุฒิคุณ) ดร.ชยุต ภวานันท์กุล

มหาวิทยาลัยมุฮัมหมัดดิยาร์ ชินใจ ประเทศอินโดนีเซีย

2) อาจารย์ ดร.กลางใจ แสงวิจิตร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3) อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ รุ่งวงษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน และระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย 2) เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุอยู่ในเจนเอเรชั่นวาย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ผลการศึกษพบว่า 1) ความรู้พื้นฐานทางการเงินของประชาชนเจนเอเรชั่นวายอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับรายด้านจากคะแนนมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความรู้ด้านความเสี่ยง ความรู้ด้านเงินเฟ้อ และความรู้ด้านอัตราดอกเบี้ย 2) ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวายอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสำรวจตัวเอง ด้านการสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ ด้านการทำตามแผน ด้านการติดตามทบทวนประเมินผล และด้านการคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ 3) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ประชาชนเจนเอเรชั่นวายมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษาและรายได้ ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายจ่ายไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน 4) ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องดอกเบี้ย ส่วนความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องเงินเฟ้อ และความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องความเสี่ยง ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงิน

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงิน, การเกษียณอายุ, เจนเอเรชั่นวาย

ข้อมูลการอ้างอิง: เอธยา ชนะภัย และ สุธาวลัย พฤกษ์อำไพ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 11(2), 199-208.

<https://doi.org/10.14456/jirgs.2022.23>

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

บทนำ

ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Thatsanai, 2019) สำหรับประเทศไทย ก็เช่นเดียวกัน จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง (Whangmahaporn, Simmonds, & Whangmahaporn, 2018; Phanwichit, 2022) ปี พ.ศ.2560 ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุ 10,225,322 คน เพิ่มขึ้นเป็น 11,136,059 คนในปี พ.ศ.2562 และเพิ่มจำนวนเป็น 12,241,542 คน ในปี พ.ศ.2564 (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2565) ซึ่งผู้สูงอายุจะมีความเสี่ยงหลังเกษียณเกิดขึ้นหลายประการ ได้แก่ 1) ความเสี่ยงจากการมีอายุยืน 2) ความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ 3) ความเสี่ยงจากการถอนเงินมากเกินไป 4) ความเสี่ยงจากการรักษาพยาบาล 5) ความเสี่ยงจากสภาวะพึ่งพิง นอนติดเตียง 6) ความเสี่ยงที่เกิดจากความสามารถในการคิดวิเคราะห์ลดลง 7) ความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดเงิน (รุจิพรรณ พรรัตนพิทักษ์, 2564) แต่ความเสี่ยงดังกล่าวจะลดความรุนแรงลงได้ด้วยการที่ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นการสร้างความคุ้มครองทางด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุที่ขาดรายได้เนื่องจากเกษียณอายุ ทำให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางรายได้เมื่อเกษียณอายุมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์สูงขึ้น ส่งผลให้ประชากรโลกมีอายุยาวมากขึ้น จนทำให้เกิดปัญหาสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แนวทางที่สามารถช่วยรักษาระดับคุณภาพชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ในช่วงหลังเกษียณคือการเตรียมความพร้อมและการวางแผนเพื่อวัยเกษียณอายุที่ดีในช่วงก่อนถึงเวลาเกษียณอายุ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2559)

ประชาชนที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทยคือประชาชนที่อยู่ในกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งเกิดในช่วงปี พ.ศ.2520-2542 ประชาชนกลุ่มนี้มีมากถึงหนึ่งในสามของประชาชนทั้งประเทศ อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้สูง เป็นกลุ่มที่กำหนดทิศทางในการบริโภคในอนาคต (Meechunek, 2017) แมนเฟาเวอร์กรุ๊ปศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เงินและการออมเงินของกลุ่มคนรุ่นใหม่ยุค 4.0 พบว่าร้อยละ 51 ไม่มีการวางแผนการออมเงินและการลงทุน (โพสดีทุเดช, 2562) และข้อมูลจากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด หรือ “เครดิตบูโร” พบว่า เจนเอเรชั่นวายสร้างหนี้มากที่สุดและเป็นหนี้เสียคงค้างถึง 2.7 แสนล้านบาท ซึ่งหนี้เสียดังกล่าวเกิดจากการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยตามกระแสสังคมและแฟชั่น การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต และซื้อสินค้าออนไลน์ (กรุงเทพธุรกิจ, 2563) หากมีการวางแผนทางการเงินที่ดีจะทำให้ลดการเกิดหนี้เสีย และทำให้เจนเอเรชั่นวายมีเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ เป็นการลดภาระของประเทศชาติในการดูแลผู้สูงอายุ

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ทุกคน โดยเฉพาะเจนเอเรชั่นวายซึ่งมีจำนวนมาก และเป็นผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุ การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเตรียมตัวของประชาชนก่อนถึงวัยเกษียณ ความรู้ความเข้าใจ ความจำเป็นในการวางแผนทางการเงินของกลุ่มวัยก่อนเกษียณ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงิน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย โดยจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย ภายใต้วัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้พื้นฐานทางการเงิน และระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย 2) เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชน เจนเอเรชั่นวาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย ทั้งนี้ ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการกระตุ้นให้ประชาชนเจนเอเรชั่นวายมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุต่อไป

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (2552) ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลว่า เป็นกระบวนการในการประเมินและปรับปรุงเพื่อให้เกิดฐานะการเงินที่มั่นคงของบุคคล ด้วยการศึกษปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและการ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ตัดสินใจของแต่ละบุคคลซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดหา ใช้จ่ายในทรัพยากร “เงิน” ของบุคคล เช่น การออม การลงทุน ตามเป้าหมายของบุคคล อีกทั้งยังเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และมีความมั่นคงขึ้น

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง กระบวนการโดยรวมในการออกแบบแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการการเงินภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล การนำไปปฏิบัติ และการทบทวนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญทางการเงินตามวัยของมนุษย์ ดังนี้ การวางแผนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็ต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายอย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อเกษียณอายุต้องวางแผนทางการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (2553) ให้ความหมายของการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ ว่า หมายถึง กระบวนการในการวางแผนการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุ ภายใต้พื้นฐานที่เป็นไปได้ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางที่จะทำให้แผนการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการเป็นแนวทางที่จะรักษาระดับคุณภาพชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ในช่วงหลังเกษียณอายุให้เท่ากับหรือใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกษียณอายุได้เป็นอย่างดีคือ การเตรียมความพร้อมและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) สรุปไว้ว่า วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินมี 4 ด้านได้แก่ 1) เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจด้านการเงิน 2) เพื่อให้มีความสามารถด้านการเงิน 3) เพื่อสร้างความรับผิดชอบทางการเงิน และ 4) เพื่อให้รู้วิธีการบริหารและจัดการเงิน

ธีรพัฒน์ มีอำพล (2557) ได้สรุปไว้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุได้แก่ การจัดสรรเงินออม การควบคุมค่าใช้จ่าย และด้านความรู้ทางการเงิน

วีรชัย ผ่องศรี (2559) ได้สรุปไว้ว่า ปัจจัยทางประชากรศาสตร์และพฤติกรรมกรออมเงิน มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

ธัญวรัตน์ สุวรรณะ (2564) ได้ทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน

สุดารัตน์ ทิพาพงศ์ (2564) ได้สรุปการวางแผนทางการเงินเพื่อคุณภาพชีวิตวัยเกษียณอายุ ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสำรวจตัวเอง 2) การสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ 3) การคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ 4) การทำตามแผน และ 5) การติดตามทบทวนประเมินผล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจเนอเรชั่นวาย

วารี ทิพย์เนตร (2560) ให้ความหมายว่าเจเนอเรชั่นวายคือคนที่เกิดระหว่าง พ.ศ.2523-2543 คนกลุ่มนี้เพิ่งเข้าสู่วัยทำงาน กำลังเรียนจบปริญญาตรีและปริญญาโท เป็นคนที่โตขึ้นมากับความเปลี่ยนแปลงรอบด้านทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลงได้ดี มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ชอบท้าทายกฎระเบียบ กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดี สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว ชอบตั้งคำถาม ไม่สนใจลำดับบังคับบัญชา เคารพที่ตัว

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

บุคคลไม่ใช้ความอาวุโส เลือกทำในสิ่งที่ชอบ ต้องการประสบความสำเร็จโดยเร็ว ทำงานหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน
ข้อเสียคือ มีความอดทนต่ำและมักจะทำอะไรโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมา

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2555) ได้กล่าวว่า ประชากรเจนเนอเรชั่นวาย คิดเป็นประมาณร้อยละ 32 ของประชากรโลก
จึงเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุดของโลก และจะยังคงแนวโน้มนี้ต่อไปในอนาคต เจเนอเรชั่นวายเป็นกลุ่มลูกค้าที่ใหญ่
ที่สุดของไทยในรอบ 50 ปี กลุ่มเจเนอเรชั่นวายในประเทศไทยยังมีรายได้ค่อนข้างสูง มีอัตราการใช้จ่ายสูงเมื่อเทียบกับ
รายได้ ปัจจุบันเจเนอเรชั่นวายมีส่วนแบ่งรายได้ร้อยละ 25 ของรายได้รวมของประเทศ จึงมีความสำคัญในแง่ของความ
เป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีกำลังในการขับเคลื่อนสภาพการณ์ต่างๆ ของประเทศนั่นเอง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางการเงิน

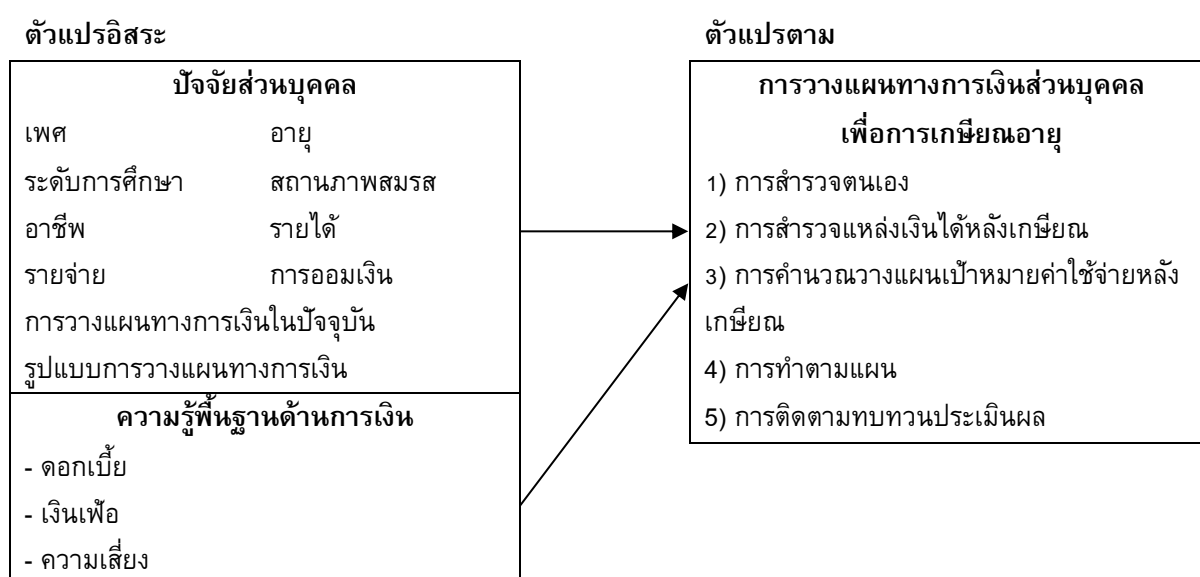
ศิริสุข อินละคร (2548) กล่าวว่า ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลนอกจากจะต้องคำนึงถึงช่วงอายุของบุคคลแล้วยัง
ต้องคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ อีกด้วย โดยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงได้แก่ เงินเฟ้อ การใช้จ่าย
ของผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย

สฤณี อาชวานันทกุล (2556) กล่าวว่า ความรู้ทางการเงิน หมายถึง ชุดทักษะและความรู้ที่ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการ
ทรัพยากรทางการเงินของตนเองทั้งหมด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีข้อมูลครบถ้วนตั้งแต่เรื่องการหารายได้ การออม
การลงทุน การจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย การจัดการหนี้ การวางแผนทางการเงิน

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกัน
- 2) ความรู้พื้นฐานทางการเงินมีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนเจนเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ ประชาชนเจนเนอเรชั่นวายในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 385 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยสูตร
ของคอกครอน (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเลือกตัวอย่างแบบสะดวก

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษา ทฤษฎี เอกสาร ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ในการศึกษานี้ ประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ความรู้พื้นฐานทางการเงิน และส่วนที่ 3 การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ โดยแบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบทีกรณีประชากรสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.0 เป็นหญิง ร้อยละ 46.5 มีอายุในช่วง 31-38 ปี ร้อยละ 61.0 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 55.1 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 44.2 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 31.9 มีรายได้ต่อเดือน 20,000-29,999 บาท ร้อยละ 43.1 มีรายจ่ายต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 47.5 มีการออมเงินน้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ ร้อยละ 76.6 มีการวางแผนทางการเงิน และร้อยละ 40.0 มีเงินฝากในธนาคารหรือบริษัทเงินทุน

ตารางที่ 1 ระดับความรู้พื้นฐานทางการเงินและระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ

สิ่งที่ศึกษา	ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความรู้พื้นฐานทางการเงิน	รวมทุกด้าน	0.68	0.24	สูง
	ดอกเบี้ย	0.59	0.28	ปานกลาง
	เงินเฟ้อ	0.69	0.29	สูง
	ความเสี่ยง	0.76	0.30	สูง
ระดับ	รวมทุกด้าน	3.74	0.86	สูง
การวางแผนทางการเงิน	การสำรวจตนเอง	3.96	0.89	สูง
	การสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ	3.80	0.91	สูง
	การคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ	3.62	0.89	สูง
	การทำตามแผน	3.67	0.97	สูง
	การติดตามทบทวนประเมินผล	3.65	0.96	สูง

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้พื้นฐานทางการเงินในระดับสูง ($\bar{X} = 0.68$) โดยมีความรู้ด้านความเสี่ยงสูงที่สุด ($\bar{X} = 0.76$) รองลงมาเป็นความรู้ด้านเงินเฟ้อ ($\bar{X} = 0.69$) และอัตราดอกเบี้ย ($\bar{X} = 0.59$) ตามลำดับ ในขณะที่ระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.74$) โดยด้านการสำรวจตัวเองมีคะแนนสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาได้แก่ การสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ ($\bar{X} = 3.80$) การทำตามแผน ($\bar{X} = 3.67$) การติดตามทบทวนประเมินผล ($\bar{X} = 3.65$) และการคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ($\bar{X} = 3.62$) ตามลำดับ

การทดสอบข้อกำหนดเบื้องต้นในการศึกษาความแตกต่างของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย มีผลดังนี้ การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามเพศ มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง (Central Limit Theorem) และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินไม่เท่ากัน ($F =$

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

5.649, p-value = 0.018) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามอายุ มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.890$, p-value = 0.057) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.107$, p-value = 0.123) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.205$, p-value = 0.112) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามอาชีพ มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.672$, p-value = 0.147) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.331$, p-value = 0.055) การวางแผนทางการเงินเมื่อจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน มีการแจกแจงปกติตามทฤษฎีลิมิตสู่ส่วนกลาง และมีความแปรปรวนของคะแนนการวางแผนทางการเงินเท่ากัน ($F = 2.217$, p-value = 0.084)

ตารางที่ 2 ความแตกต่างของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชน เจเนอเรชันวาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัย	ค่าสถิติ	p-value	การแปลความหมาย
เพศ	$t = -1.635$	0.052	เพศไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินฯ แตกต่างกัน
อายุ	$F = 1.859$	0.157	อายุไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินฯ แตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	$F = 3.120$	0.045*	ระดับการศึกษาทำให้การวางแผนทางการเงินฯ แตกต่างกัน
สถานภาพสมรส	$F = 1.456$	0.235	สถานภาพสมรสไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินฯ แตกต่างกัน
อาชีพ	$F = 1.674$	0.172	อาชีพไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลฯ แตกต่างกัน
รายได้	$F = 3.180$	0.024*	รายได้ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลฯ แตกต่างกัน
รายจ่าย	$F = 2.235$	0.084	รายจ่ายไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลฯ แตกต่างกัน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษา ($F = 3.120$, p-value = 0.045) และรายได้ ($F = 2.235$, p-value = 0.024) ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายจ่ายที่แตกต่างกัน ไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 3 อิทธิพลของความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจเนอเรชันวาย

ความรู้พื้นฐานทาง การเงิน	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficient	t	p-value
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	3.487	0.130		26.806	0.000
ความรู้เรื่องดอกเบี้ย	0.547	0.187	0.180	2.926	0.004*
ความรู้เรื่องเงินเฟ้อ	0.277	0.186	0.093	1.490	0.137
ความรู้เรื่องความเสี่ยง	-0.335	0.183	-0.119	-1.825	0.069

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องดอกเบี้ย ($t = 2.926$, $p\text{-value} = 0.004$) ส่วนความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องเงินเฟ้อ และความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องความเสี่ยง ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ความรู้พื้นฐานทางการเงินของประชาชนอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับรายด้านจากคะแนนมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความรู้ด้านความเสี่ยง ความรู้ด้านเงินเฟ้อ และความรู้ด้านอัตราดอกเบี้ย และระดับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวายอยู่ในระดับสูง เรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสำรวจตัวเอง ด้านการสำรวจแหล่งเงินได้หลังเกษียณ ด้านการทำตามแผน ด้านการติดตามทบทวนประเมินผล และด้านการคำนวณวางแผนเป้าหมายค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ

ทั้งนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้ประชาชนเจนเอเรชั่นวายมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ระดับการศึกษาและรายได้ ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายจ่ายไม่ทำให้การวางแผนทางการเงินฯ แตกต่างกัน ซึ่งการที่ระดับการศึกษามีผลต่อการวางแผนทางการเงิน อาจจะเนื่องจากการวางแผนทางการเงินจะอาศัยความรู้ทางการเงิน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินและระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความละเอียดอ่อน มีความยากในระดับหนึ่ง ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้มากกว่ารายจ่ายหรือมีเงินออมจึงจะหาวิธีการในการสร้างผลประโยชน์สูงสุดจากเงินออม และมีการวางแผนการเงินเกี่ยวกับอนาคต แต่ผู้ที่มีรายได้น้อยรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จะหาวิธีการในการหารายได้ให้เพียงพอต่อรายจ่ายมากกว่าการวางแผนทางการเงิน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ วีรชัย ผ่องศรี (2559) ซึ่งศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณของข้าราชการทหารเรือ สำนักงานตรวจสอบภายในทหารเรือ ซึ่งพบว่าโดยรวมปัจจัยประชากรศาสตร์มีผลต่อระดับการปฏิบัติโดยรวมในการวางแผนการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านเพศ และพฤติกรรมการออมเงินโดยรวมแล้วมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณของข้าราชการทหารเรือ สำนักงานตรวจสอบภายในทหารเรือ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ ณัฐฐาวรี ศรีวิวัฒน์ไชย (2563) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุของพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ เอเซีย พลัส จำกัด และพบว่า พนักงานบริษัทหลักทรัพย์ เอเซีย พลัส จำกัด ที่มีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ความรู้พื้นฐานทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของประชาชนเจนเอเรชั่นวาย ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องดอกเบี้ย ส่วนความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องเงินเฟ้อ และความรู้พื้นฐานทางการเงินเรื่องความเสี่ยง ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินฯ ซึ่งสาเหตุอาจจะเกิดจากความรู้เรื่องเงินเฟ้อและความรู้เรื่องความเสี่ยงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างไกลตัวประชาชน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ชีรพัฒน์ มีอำพล (2557) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครและพบว่า ความรู้ทางการเงินส่งผลต่อการจัดสรรเงินออมและการควบคุมค่าใช้จ่าย ในขณะที่การจัดสรรเงินออมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุมากที่สุดรองลงมาคือ ปัจจัยด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ตามลำดับ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ ธัญวรัตน์ สุวรรณะ (2564) ซึ่งได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกต่อการเตรียมพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินเพื่อการวางแผนเกษียณ

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้ 1) ภาครัฐควรดำเนินการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงินแก่ประชาชนให้มากขึ้น โดยเน้นในเรื่องของดอกเบี้ย ว่ามีผลกระทบกับการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุอย่างไร โดยอาจจะทำในลักษณะของการจัดการอบรมออนไลน์ ซึ่งจัดทำเป็นสื่อออนไลน์สำหรับประชาชนที่สนใจ ให้สามารถเข้าไปศึกษาได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย 2) ควรมีการกระตุ้นให้ประชาชนมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ โดยอาจจะทำในลักษณะของการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุมากขึ้น และ 3) ควรมีการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการออมเงินและการวางแผนทางการเงิน โดยอาจจะใช้รูปแบบในการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ที่แตกต่างกันให้เหมาะสมกับกลุ่มของประชาชน รวมทั้งมีการบรรจุรายวิชาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในการเรียนการสอนทั้งระดับมัธยมและระดับอุดมศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้ 1) ควรขยายการศึกษาไปยังเจเนอเรชั่นอื่นๆ และ 2) ควรมีการศึกษาในลักษณะของการเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล พื้นที่ที่เป็นเมืองใหญ่ และพื้นที่ต่างจังหวัดที่ไม่ใช่เมืองใหญ่ 3) ควรมีการสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออมและการลงทุน ทั้งทางตรงและทางอ้อม

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). จำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทย. สืบค้นจาก www.dop.go.th.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). ส่องพฤติกรรม 'Gen Z' หนี้โตกว่า 200% แนวโน้ม 'หนี้เสีย' สูง สะท้อนวิถีทุนนิยม. สืบค้นจาก www.bangkokbiznews.com/business/885128.
- ณัฐวารี ศรีพัฒนไชย. (2563). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุของพนักงาน บริษัท หลักทรัพย์ เอเซีย พลัส จำกัด. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2555). การวางแผนการเงินและการใช้จ่ายแบบ Gen Y. สืบค้นจาก www.bot.or.th/Thai/Phrasiam/Documents/Phrasiam_4_2555/16.pdf.
- ธัญวรัตน์ สุวรรณะ. (2564). การเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของแรงงานนอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(2), 58-72.
- ธีรพัฒน์ มีอำพล. (2557). ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการออมที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- โพสต์ทูเดย์. (2562). อนาคตส่อลำบาก! ผลวิจัยชี้ "คนรุ่นใหม่" ขาดแผนออมเงิน-ลงทุน. สืบค้นจาก www.posttoday.com/finance-stock/money/584871.
- รัชนิกร วงจันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- รุจิพรรณ พรรัตน์พิทักษ์. (2564). *Retirement Mountain*. สืบค้นจาก www.tiins.com/retirement-mountain/.
- วารี ทิพย์เนตร. (2560). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของคนเจเนอเรชั่นวายที่ปฏิบัติงานในภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัดชลบุรี. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรชัย ผ่องศรี. (2559). การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุของข้าราชการทหารเรือ สำนักงานตรวจสอบภายใน ทหารเรือ. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม.
- ศรินทร์ช อินละคร. (2548). การเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน. (2557). การวางแผนทางการเงิน. สืบค้นจาก www.1213.or.th/th/moneymgt/finplan/Pages/planningsteps.aspx.

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2565)

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2553). *หลักสูตรวางแผนการเงิน: ชุดวิชาที่ 4 การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ*.

กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2559). *การวางแผนเพื่อวัยเกษียณอายุ*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2552). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

สถูณี อาชวานันทกุล. (2556). *รู้ทันตลาดทุน 2*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพธุรกิจ.

สุรารัตน์ ทิพาพงศ์. (2564). แนวทางการวางแผนทางการเงินเพื่อคุณภาพชีวิตวัยเกษียณอายุ. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(5), 353-365.

Meechunek, K. (2017). Using Social Media Affecting Lifestyle and Social Behaviors of Generation Y in Bangkok Metropolitan, Thailand. *PSAKU International Journal of Interdisciplinary Research*, 6(2), 103-110.

Phanwichit, S. (2022). Enactment of Law on Coverage and Provision of Long-Term Health Services for Thailand's Elderly. *International Journal of Crime, Law and Social Issues*, 9(1), 1-9.

Thatsanai, R. (2019). The Public Private Partnerships in Elderly Welfare Provided in Thailand. *International Journal of Crime, Law and Social Issues*, 6(2), 57-63.

Whangmahaporn, P., Simmonds, P., & Whangmahaporn, B. (2018). Factors Affecting Quality of Life of the Elderly in Thailand. *Asian Political Science Review*, 2(2), 79-87.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2022 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).